

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1982-1983

2 JUNI 1983

WETSVOORSTEL

tot toekenning, aan de echtgenoot die de echtscheiding niet heeft gevorderd, van het recht om in de in artikel 232 van het Burgerlijk Wetboek genoemde gevallen de naam van de andere echtgenoot te blijven gebruiken

(Ingediend door de heer L. Remacle)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Wanneer de wetgever de echtscheiding op grond van feitelijke scheiding heeft toegestaan, dan was dat om een als remedie begrepen echtscheiding in te voeren en aldus de ontwikkeling van de zeden te volgen en tevens echtscheiding minder dramatisch te maken. Het zou dan ook in dezelfde lijn liggen en het einde betekenen van een voor de vrouw discriminerend gevolg van de echtscheiding wanneer haar het recht werd toegekend de naam van de echtgenoot te blijven dragen ingeval de echtscheiding door deze laatste werd gevorderd op grond van artikel 232.

Men moet immers toegeven dat in onze gewesten een gehuwde vrouw veelal onder de naam van haar echtgenoot bekend staat. Na lange huwelijksjaren — soms meer dan dertig — kan het voor de vrouw, ook tegen haar wil, tot echtscheiding komen. Wanneer ze dan niet langer de naam van haar echtgenoot mag dragen, gaat voor die vrouw een identificatie-element verloren: op haar vijftigste of zestigste jaar moet ze teruggrijpen naar de naam die weliswaar de hare is, maar die niemand in haar omgeving kent, want dat is de werkelijkheid.

Mocht de wetgever aan de vrouw het recht toekennen om de naam van haar echtgenoot te blijven dragen wanneer deze de echtscheiding heeft gevorderd op grond van artikel 232, dan zou zulks blijkbaar passen in het doel om enerzijds echtscheiding minder dramatisch te maken en anderzijds de destabiliserende gevolgen ervan weg te werken voor een vrouw die zich toch al in een situatie bevindt die ze zelf niet heeft gewild.

Chambre des Représentants

SESSION 1982-1983

2 JUIN 1983

PROPOSITION DE LOI

visant, dans les cas de divorce prévus par l'article 232 du Code civil, à reconnaître au conjoint qui n'a pas demandé le divorce, le droit de conserver l'usage du nom de l'autre

(Déposée par M. L. Remacle)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En admettant le divorce pour cause de séparation de fait, le législateur a voulu introduire la notion d'un divorce-remède tant pour rencontrer l'évolution des mœurs que pour dédramatiser le divorce. Il semble dès lors qu'il procéderait du même esprit et supprimerait du même coup un effet du divorce discriminatoire pour la femme en lui reconnaissant le droit de conserver l'usage du nom du mari quand c'est ce dernier qui a demandé le divorce, sur base de l'article 232.

En effet, il faut admettre que, dans nos pays, il est d'usage que, dans sa vie quotidienne, la femme mariée soit connue sous le nom de son conjoint. Aussi, quand après de nombreuses années de mariage, parfois plus de 30 ans, elle se retrouve divorcée malgré elle, si elle perd l'usage du nom de son conjoint, elle perd un élément de son identification: elle doit reprendre à 50 ou 60 ans, le nom qui est le sien certes, mais qui est, il faut bien le reconnaître, inconnu du milieu où elle vit.

Il semble dès lors qu'en reconnaissant à la femme le droit de continuer à user du nom de son conjoint lorsque le divorce est obtenu par le mari sur base de l'article 232, le législateur poursuivrait son but d'une part de dédramatiser le divorce et d'autre part d'en supprimer un effet destabilisant pour la femme qui se retrouve de plus dans une situation qu'elle n'a pas voulue.

In Nederland, West-Duitsland en Groot-Brittannië heeft de wetgever zich erg breed getoond bij de regeling van dit probleem om de vrouw identificatiemoeilijkheden te besparen. In Frankrijk heeft de wetgever in het bijzonder rekening gehouden met echtscheidingen die op grond van feitelijke scheiding werden uitgesproken. In artikel 264 van het Franse Burgerlijk Wetboek wordt aan de vrouw het recht toegekend de naam van haar echtgenoot te blijven dragen wanneer de echtscheiding door deze laatste werd gevorderd.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

In hoofdstuk IV van titel VI van het Eerste Boek van het Burgerlijk Wetboek wordt artikel 305, dat is opgeheven bij de wet van 1 juli 1972, in de volgende versie hersteld :

« Art. 305. — Na de echtscheiding dragen beide echtgenoten opnieuw hun eigen naam.

In de in artikel 232 genoemde gevallen evenwel heeft de echtgenoot die de echtscheiding niet heeft gevorderd, het recht de naam van de andere echtgenoot te blijven dragen. »

28 april 1983.

Les législateurs, tant aux Pays-Bas qu'en Allemagne et en Grande-Bretagne, ont réglé d'une façon très libérale la matière de l'usage du nom après divorce afin d'éviter à la femme toute rupture dans son identification. En France, la loi a spécialement tenu compte des divorces prononcés sur base d'une séparation de fait et l'article 264 du Code civil reconnaît « le droit de la femme de conserver l'usage du nom du mari lorsque le divorce a été demandé par celui-ci ».

L. REMACLE

PROPOSITION DE LOI

Article unique

Au chapitre IV du titre VI du livre 1er du Code civil, l'article 305, abrogé par la loi du 1er juillet 1972, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 305. — A la suite du divorce, chacun des époux reprend l'usage de son nom.

Toutefois, dans les cas prévus à l'article 232, l'époux qui n'a pas demandé le divorce, a le droit de conserver l'usage du nom de l'autre. »

28 avril 1983

L. REMACLE